

Studiehandledning – 10 minuter om klass

Den här studiehandledningen riktar sig främst till kursledare för studiecirklar i partiföreningar och distrikt. Men den kan även användas som underlag till självstudier för att fördjupa de egna reflektionerna utifrån filmmaterialet.

Om kursen ”10 minuter om klass”

Kursen består av en utbildningsfilm som går genom den grundläggande klassanalysen för vår rörelse, hur vi ser på samhällsklasserna och klasskamp, hur klassamhället ser ut i Sverige idag och hur det påverkar människor och den politiska kampen på olika sätt. Filmen ska bilda en utgångspunkt för vidare diskussion – i den här studiehandledning hittar du därför förslag på diskussionsfrågor men denna lista är naturligtvis inte heltäckande och det är bara kul och välkommet om egna frågor eller behov av egen efterforskning uppstår så småningom. Tanken är att filmen ska leda till diskussion kring klassamhället med ett fokus på ert sammanhang där ni befinner er – hur ser det ut i er kommun/ert område? Hur kan vi använda kunskapen om klassamhällets utveckling i vårt politiska engagemang och arbete? Och inte minst: hur påverkas vi själva av klassamhället och hur kan vi bemöta det på olika sätt?

Hur kan kursen användas?

Att träffas och diskutera ny kunskap, politiska frågor eller strategier tillsammans är nog en av de viktigaste och roligaste aktiviteter vi har i vår rörelse. Den här kursen ingår i en kursserie som består av korta utbildningsfilmer – ibland föreläsningar, ibland mer peka-och-visa-filmer – och studiehandledningar för att komma igång med diskussioner i er partiförening. Tanken är att ni i partiföreningen bjuder in medlemmar till en gemensam (digital) studieträff där ni tittar på filmen tillsammans och diskuterar innehållet efter det. Det är naturligtvis roligt att ses (digitalt) och diskutera men utgå ifrån att inte planera in längre än en timme per kurs – att mötas digitalt är rätt krävande och det är svårt att hålla koncentrationen uppe mycket längre. Det finns möjlighet att skicka ut tips på litteratur i förhand om ni vill ge medlemmarna ett smakprov och ingång i ämnet. Dessa tips hittar ni i början av studiehandledningen.

Vi hoppas att ni kommer ha roligt och spännande samt givande diskussioner!

Om att arrangera digitala aktiviteter

Om ni vill ha tips på hur man bäst organiserar och genomför digitala aktiviteter såsom studieträffar hittar ni en sammanställning av sådana praktiska tips under [Snabba tips för att mötas smart och digitalt](#) och [Lathund för digitala möten och studier](#).

Diskussionsunderlag "10 minuter om klass"

Titta på filmen tillsammans. Efter det kan ni öppna med att samla in tankar och reflektioner kring filmen – vad tyckte deltagarna? Kom det upp spontana frågeställningar?

Här nedan följer förslag på diskussionsfrågor till gruppen utifrån filmen indelade i olika underkapitel. Som sagt, det är bara förslag – uppstår egna frågeställningarna inom gruppen är det bara bra och något att uppmuntra!

I slutet av kursen får du som kursledare gärna hänvisa till liknande kurser så som ["Socialism på 10 minuter"](#)

Diskussionsfrågor:

Egna upplevelser av klassamhället:

- Vilken klass tillhör du? Varför?
- I filmen nämns att konflikten mellan arbete och kapital bildar kapitalismens grundkonflikt. Märks konflikten mellan arbete och kapital på din arbetsplats, där du går i skolan eller på andra sätt i ditt liv? På vilket sätt?

Klasskamp, mellanskiktet och förändring:

- I filmen sägs att det har skett en förflyttning i samhällsdebatten och politiken de senaste decennierna bort från en klassmedveten debatt till en som handlar om individer och ofta om skiktningarna i samhället mellan olika grupper av löntagare – mellan mellanskikt och arbetarklass. Ett typiskt exempel för denna utveckling är nyliberala reformer så som RUT-bidraget som har lett till en situation då mellanskiktet/den övre medelklassen kan anlita arbetare för jobb i privata hushåll. Hur försvårar detta klasskampen?
- Vad är det egentligen som gör att "mellanskikten" ofta både tjänar bättre och har en mer borgerlig världsbild än arbetare? I vilka fall är det inte så och vad beror det på?
- Vilka kan idag driva igenom de förändringar av det ekonomiska systemet som behövs?

Kapitalets och borgerlighetens motstånd och våra svar:

- Trots att den rikaste procenten är så mycket rikare och mäktigare än alla andra, röstar mer än halva Sveriges befolkning på borgerliga partier (inklusive SD, det vill säga partier som för en borgerlig politik som gynnar de rikaste). Varför tror du det är så?

- Högern pratar gärna om ”valfrihet” och system som ska bygga på och leda till valfrihet så som skolvalet eller privata sjukvårdsförsäkringar. På vilket sätt förstärker dessa reformer klassamhället? Och vad tänker ni kring idén att individuella val präglar så mycket av den förda politiken idag?
- Hur kan vi formulera konfliktlinjen mellan de rikaste och alla oss för att komma åt de stora kapitalägarna istället för att fokusera på skillnaderna mellan olika löntagare?

Klass och andra maktstrukturer:

- Hur kan man skilja på vad som är orättvisor grundade i klass kontra rasism och sexism? När, hur och varför är det meningsfullt att göra det?
- Vilka samband finns mellan klass och klimatkrisen, både utifrån hur den har utvecklats och vilka som drabbas?

Vidare läsning:

Vill du läsa mer om klass och det svenska klassamhället?

- ”Klasstrukturen i Sverige” av Göran Ahrne, Niels Stöber och Max Thaning. Katalys no. 59. Finns att ladda ned [här](#).
- Hela Katalys klassutredning finns att ladda ned [här](#).
- Vänsterskolans ”Socialistskolan” är en fördjupning i det filmen tar upp samt Vänsterns svar och lösningar på klassamhället och kapitalismen. Kursen finns [här](#).